

JAARVERSLAG 1985 DNPP

inleiding

Het Documentatiecentrum Nederlandse Politieke Partijen (DNPP) van de Rijksuniversiteit te Groningen kwam in 1985 regelmatig in de publiciteit. Met name de publikatie van het Jaarboek 1984 en de organisatie van een serie discussiebijeenkomsten over het functioneren van de parlementaire democratie in de Nieuwe Kerk in Amsterdam onder de titel 'Binnenhof Binnenste Buiten', vormden voor deze publiciteit de aanleiding. De aandacht van de media kwam de bekendheid van het DNPP ten goede, hetgeen tot uiting kwam in de toename van schriftelijke en telefonische verzoeken om informatie uit de meest uiteenlopende plaatsen in Nederland.

De primaire taken van het DNPP bleven vanzelfsprekend liggen bij de documentatie en de hierop gebaseerde dienstverlening. Deze taken, alsmede het onderhouden van contacten met de onderwijs- en de onderzoekswereld, kregen de benodigde aandacht. De omvang van deze taken bracht echter met zich mee dat de retrospectieve ontsluiting vertraging bleef ondervinden.

Wetenschappelijk Adviescollege ten behoeve van het DNPP

Conform het reglement van het DNPP (art. 7, 8, 9 en 10) werd in 1980 het Wetenschappelijk Adviescollege t.b.v. het DNPP ingesteld. De leden, die met ingang van 1 juli 1984 voor een periode van twee jaar werden benoemd, zijn de volgende:

- prof. dr. M.G. Buist, op voordracht van de Faculteit der Letteren;
- prof. mr. J.J. Vis, op voordracht van de Faculteit der Rechtsgeleerdheid;
- prof. dr. P. Valkenburgh, op voordracht van de Faculteit der Sociale Wetenschappen;
- drs. G.W.H. Heynen en
- dr. J.M. van Boetelaer (voorzitter), beiden op voordracht van de Bibliotheecaris;
- prof. dr. I. Lipschits en
- mevr. C.M. Alkema-Hilbrands (secretaris), beiden als andere deskundigen in de zin van art. 9 van de regeling DNPP.
- mr. W.R.H. Koops, Bibliotheecaris, is adviserend lid.

In het verslagjaar kwam het Adviescollege tweemaal bijeen (26 april en 24 oktober), met name in verband met de huisvestingsproblematiek van het DNPP. De actuele behuizing van het DNPP moet op relatief korte termijn verlaten worden, omdat de Universiteitsbibliotheek in het nieuwe gebouw de beschikking krijgt over voldoende magazijnruimte, zodat het aanhouden van de dépendance aan de Hoge der A - waar het DNPP momenteel gehuisvest is - niet meer noodzakelijk wordt geacht. Van de kant van het DNPP en van het Adviescollege is daarom gestreefd naar een ruimere huisvesting elders in de binnenstad van Groningen. Meer ruimte is noodzakelijk door de groei van de collecties en van het aantal gebruikers, de aanwezigheid van tijdelijke krachten en stagiaires en de behoefte aan een representatieve huisvesting. De locatie wordt zo dicht mogelijk bij de (potentiële) gebruikers gezocht: de faculteiten der Rechtsgeleerdheid, Letteren en Sociale Wetenschappen. Een voorstel van het CvB tot huisvesting in de voormalige UB-panden in de Oude Kijk in 't Jatstraat werd om de locatie positief gewaardeerd, maar werd afgewezen om de zeer geringe hoeveelheid ruimte die aan het DNPP was toebedacht. Mèêr ruimte in diezelfde panden aan de Oude Kijk in 't Jatstraat zou aan de behoeften van het documentatiecentrum voldoen. In het verslagjaar was door het College van Bestuur nog geen definitief besluit genomen betreffende de toekomstige accommodatie voor het DNPP.

Het Adviescollege sprak in de genoemde vergaderingen verder onder andere zijn waardering uit voor de werkzaamheden van het DNPP, ondersteunde een aanvraag van een startkrediet van f10.000 ten behoeve van de automatisering van de systematische bibliografie (zie onder 'beheer') en stemde in met de gedeeltelijke detachering van de heer Koole per 1 november aan de Rijksuniversiteit te Leiden (zie hierna).

Werkgroep Nederlandse Politieke Partijen

De Werkgroep Nederlandse Politieke Partijen, die aan de wieg stond van het DNPP, is op een vergadering van 11 december opgeheven. De adviserende rol naar het documentatiecentrum toe was reeds vanaf 1982 overgenomen door het Wetenschappelijk Adviescollege.

personele formatie

Per 1 januari 1985 was de staf van het DNPP als volgt samengesteld:

mevrouw A.A. Koeneman - documentaliste (1/2 formatieplaats)

drs. R.A. Koole - hoofd (1/1 formatieplaats)

dr. A.P.M. Lucardie - wetenschappelijk ambtenaar (1/2 formatieplaats)

mevrouw I.M. Noomen - documentaliste (1/2 formatieplaats)

mevrouw A.H. van Zanten-Rookmaker - secretaresse (1/1 formatieplaats)

Per 1 november werd de heer Koole voor 16 uur per week gedétacheerd in Leiden om werkzaam te zijn bij de Vakgroep Politieke Wetenschappen van de Rijksuniversiteit aldaar. Hij bleef echter leiding geven aan het documentatiecentrum. Zijn afwezigheid gedurende twee dagen per week werd ruimschoots gecompenseerd door de aanstelling per 1 oktober van drs. G. Voerman, historicus. Diens aanstelling als erkend gewetensbezwaarde militaire dienst wordt gefinancierd door de gelden, die de Rijksuniversiteit Leiden in ruil voor de détachering van de heer Koole overmaakt aan de Rijksuniversiteit Groningen. In het verslagjaar verrichte drs. J. Hippe als vrijwilliger weer vele diensten voor het centrum. Enkele studenten liepen stage op het DNPP. Van de Bibliotheek- en Dokumentatieakademie in Groningen de heer H. Weissenbach (januari/februari) en mevrouw E. Scholtens (mei/juni). Mevrouw K. van Barneveld liep in het najaar stage op het documentatiecentrum in het kader van haar studie sociologie aan de Rijksuniversiteit Groningen. Zij participeerde in het Groningse ondersteunende gedeelte van een Leids onderzoek naar de interne besluitvormingsprocessen van politieke partijen (zie 'onderzoek en publikaties').

beheer

Beheersmatig valt het DNPP onder de Universiteitsbibliotheek, hetgeen inhoudt dat voor het personeelsbeleid en het financieel beleid de Bibliothecaris, mr. W.R.H. Koops, de eindverantwoordelijkheid draagt. De financiële middelen voor de exploitatie bleven gelijk aan die van 1984, die overigens niet toereikend waren gebleken. Een deel van het tekort over 1984 werd daarom ten laste gebracht van het boekjaar 1985, zodat effectief f27.000 kon worden besteed. Ook dit bedrag zou niet voldoende zijn om de exploitatiekosten over 1985 op te kunnen vangen. Om de aanloopkosten van de automatisering van de systematische bibliografie te kunnen dekken werd bij het CvB een eemalig 'startkrediet' van f10.000 aangevraagd. Dit verzoek werd in het najaar gehonoreerd. De automatisering zal feitelijk een aanvang nemen in 1986 en lopen via het samenwerkingsverband van de wetenschappelijke bibliotheken in Nederland, PICA. Met vertegenwoordigers van PICA werden besprekingen gevoerd om de expe-

rimentatiefase in 1986 zo voorspoedig mogelijk te doen verlopen.

In overleg met de Bibliothecaris werden door het Hoofd van het DNPP verschillende pogingen ondernomen om een adequate huisvesting van het DNPP in de toekomst zeker te stellen (zie verder onder 'Wetenschappelijk Adviescollege').

dienstverlening

Evenals in voorgaande jaren legde de dienstverlening in 1985 een groot beslag op de arbeidstijd. Het aantal bezoekers handhaafde zich op het niveau van voorgaande jaren (ruim duizend); het aantal telefonische en schriftelijke verzoeken om informatie nam weer enigszins toe, vooral van buiten de regio Groningen. Publiciteit naar aanleiding van het verschijnen van het Jaarboek en het project 'Binnenhof Binnenste Buiten' heeft hier waarschijnlijk toe bijgedragen. De groep gebruikers van het DNPP was in 1985 weer zeer gevarieerd. De grootste categorie bleef die van de doctoraalstudenten uit verschillende disciplines. Maar ook journalisten, leraren op middelbare scholen, (kader)-leden van partijen, universitaire docenten en hoogleraren en vertegenwoordigers van maatschappelijke organisaties raadpleegden de DNPP-bestanden. De accommodatie voor de gebruikers op het centrum is verre van optimaal, hetgeen één van de argumenten was in de pleidooien voor betere huisvesting van het DNPP. Om de bekendheid van het documentatiecentrum buiten de universiteiten te vergroten werd in het najaar een informatieset aan alle instellingen voor het middelbaar onderwijs in de drie noordelijke provincies gezonden. Deze informatieset bevatte folders en een speciaal ontworpen affiche van het DNPP.

documentatie

De tweede belangrijke taak van het DNPP, naast en als voorwaarde voor de dienstverlening, wordt gevormd door de documentatieactiviteiten. Voor een uitgebreid overzicht van de op het centrum aanwezige periodieken (volledige jaargangen, ontbrekende nummers) en de overige documentatiebestanden verwijzen we naar de in het najaar van 1983 gepubliceerde 'Beschrijving van het aanwezige materiaal op het Documentatiecentrum Nederlandse Politieke Partijen' (32 blz.). In het najaar van 1986 zal hiervan een geheel vernieuwde versie verschijnen.

Een globale aanduiding is hier echter wel op zijn plaats. In 1985 werden op

het DNPP de volgende bestanden bijgehouden en uitgebreid:

1. systematische bibliografie, waarin artikelen van en over partijen uit alle partijbladen en opinieweekbladen en voorts uit enkele dagbladen en wetenschappelijke tijdschriften, alsmede boeken en brochures worden verwerkt. De belangrijkste hoofdrubriek "A" van de bibliografie is sinds 1978 per partij in 29 subrubrieken onderverdeeld naar beleidsterreinen, interne partijaangelegenheden en biografische informatie over politici. De hoofdrubriek "B" van deze systematische bibliografie handelt over theoretische aspecten van partijvorming en politieke systemen. De hoofdrubriek "O", waarin literatuur wordt ontsloten over ideologieën en maatschappijvisies, die niet zonder meer aan een specifieke partij in de hoofdrubriek "A" gereleateerd kan worden, werd in 1985 voorzien van een thesaurus.
2. knipselarchief, waarin op basis van vier dagbladen (NRC-Handelsblad, De Volkskrant, Trouw en Nieuwsblad van het Noorden) relevante artikelen per partij chronologisch worden geordend.
3. handbibliotheek, waarin overzichts- en achtergrondwerken van en over politieke partijen (ter inzage op de studiezaal). In 1982 werd dit bestand opgezet. De handbibliotheek is beperkt van opzet en omvat geselecteerde werken, die evenals de overige bestanden niet worden uitgeleend (zie de Aanwinstenlijst 1985 elders in dit Jaarboek).
4. brochurecollectie. Bij dit bestand, dat eveneens in 1982 werd opgezet, wordt naar volledigheid gestreefd. Dat wil zeggen: alle door partijen of verwante organisaties gepubliceerde brochures, nota's en rapporten worden aangeschaft (zie ook hier de Aanwinstenlijst 1985 elders in dit Jaarboek). Vanzelfsprekend worden alle brochures ontsloten via de systematische bibliografie.
5. collectie dag- week- en partijbladen. Het DNPP bezit vanaf 1973 een uitgebreide collectie ingebonden dagbladen (7 landelijke, 4 regionale), opinieweekbladen (in 1985: 7) en partijbladen. Zeker bij de laatste categorie wordt gestreefd naar volledigheid. Op een aantal dagbladen werd in plaats van ze te bewaren in folia per 1 januari 1984 een microficheabonnement genomen.
6. geluidsarchief. Het geluidsarchief, de laatste jaren voornamelijk aangevuld met integrale opnames van (belangrijke) partijcongressen, werd in 1985 verrijkt met de geluidsregistratie van de volgende bijeenkomsten: PvdA (congres, april), D66 (algemene vergadering, juni), PSP (congres, juni; congres december), RPF (congres Stichting Kader en Vorming, over anti-discriminatie,

mei), CDA (partijraad, oktober), PPR (congres, november). Van de VVD ontvangt het DNPP de uitgetikte teksten van de integrale geluidsopnames van de Algemene Vergaderingen.

7. overig. Zonder uitputtend te willen zijn noemen we hier nog enkele bestanden:

- het partijdatabestand;
- collecties Statuten, Reglementen, Jaarverslagen en programma's;
- affiche-collectie;
- personenbestand;
- archivalia van personen en partijen.

Om deze bestanden, vooral de systematische bibliografie, ook voor een vroegere periode op specifieke deelterreinen zo volledig mogelijk te maken, worden zogenaamde 'documentatieprojecten' opgezet. Ook in 1985 werd vnl. gewerkt aan het project over "de PvdA en het buitenlands beleid 1946-1984". Als resultaat hiervan zal, iets later dan voorzien, in 1986 een geannoteerde bibliografie over dit onderwerp verschijnen.

Van alle partijen en van verschillende personen ontving het DNPP schenkingen van vaak zeer waardevol documentatie- en archiefmateriaal. De verwerking van deze schenkingen vordert gestaag, maar door de niet-toekenning van extra (tijdelijke) krachten, relatief traag.

onderzoek en publikaties

Behalve de documentatie en dienstverlening heeft het DNPP ook tot taak wetenschappelijk onderzoek naar Nederlandse politieke partijen waar mogelijk te stimuleren, te ondersteunen en te begeleiden. Om deze taken naar behoren te kunnen vervullen zijn goede contacten met de onderzoekswereid van belang. Verschillende elders geïnitieerde onderzoeksprojecten werden door het DNPP ondersteund. Eén daarvan werd in 1982 gestart en had als onderwerp de houding van sociaal-democratische partijen in een aantal westerse democratieën ten aanzien van het veiligheidsbeleid. Dit onderzoek werd gecoördineerd door het Centre for International Relations van de Queen's University in Kingston, Canada. In 1985 werd dit onderzoek afgerond. De resultaten ervan zouden in 1986 worden gepubliceerd in de bundel onder redactie van Nils Ørvik, *Semialignment and Western Security* (London, Croom Helm). Hierin is een hoofdstuk opgenomen van de hand van de heren Kooie en Lucardie over "The Netherlands: Social Democrats and Security Policy".

In 1985 ondersteunde het DNPP het onderzoek naar interne besluitvormingsprocessen van politieke partijen dat door de Universiteit van Leiden wordt gecoördineerd. De Leidse onderzoeksgroep onder leiding van de hoogleraren Daalder en Irwin bezocht in dit verband het documentatiecentrum. Speciaal voor dit project verzamelt het DNPP literatuur en gegevens verband houdende met de kandidaatstelling en het opstellen van de verkiezingsprogramma's voor de Tweede Kamerverkiezingen in 1986. Met het oog op deze interne partijprocessen werden tevens in de stad en regio Groningen vele partijbijeenkomsten bijgewoond en geobserveerd. De heren Koole en Lucardie, alsmede mevrouw Van Barneveld (stagiaire sociologie), verrichtten deze werkzaamheden. De heer Koole deed dit ook in het kader van zijn détachering in Leiden.

Documentatiearbeid werd verricht ten behoeve van het *Compendium voor Politiek en Samenleving in Nederland*, een losbladige uitgave die vanaf 1986 zal verschijnen en waarin de heer Koole het hoofdstuk over 'Politieke Partijen' zal verzorgen. Ook voor de *Annuaire européen de politique de défense*, die vanaf 1986 door de Universiteit van Nanterre-Paris X zal worden gepubliceerd, werd op het documentatiecentrum literatuur bijgehouden en werden gegevens verzameld. De heer Koole verzorgt daarin het 'dossier' over de defensiepolitiek van Nederland en de Nederlandse politieke partijen.

Naast de hierboven vermelde ondersteuning van onderzoeksprojecten hebben ook individuele medewerkers van het DNPP deelgenomen aan wetenschappelijke congressen en geparticipeerd in onderzoeken. Zo werden in maart de 'Joint Sessions' van de ECPR in Barcelona (Koole en Lucardie) en in september de 'Research Sessions' van de ECPR in Mannheim (Koole) bezocht. Op de laatste bijeenkomst werd een poging ondernomen om te komen tot een vaste Europese onderzoeksgroep, die zich bezighoudt met de bestudering van selectieprocessen binnen politieke partijen.

Verskillende onderzoeksresultaten werden neergelegd in schriftelijke stukken, zoals ook blijkt uit onderstaande lijst van publikaties en papers van de stafleden in 1985:

Lidie Koeneman, Paul Lucardie en Ida Noomen, "Het partijgebeuren: kroniek van de partijpolitieke gebeurtenissen van het jaar 1984", in: *Jaarboek DNPP 1984* (Groningen, Rijksuniversiteit, 1985), blz. 10-60.

Lidie Koeneman en Paul Lucardie, "Hoe libertair is de PPR? Anarchisme in Rood, Groen en Blauw", in: *Radikale Notities*, jrg. 3 (1985), no. 4, blz. 3-11.

Ruud Koole, *Candidate Selection in the Netherlands*. Paper prepared for the ECPR Workshop on "Candidate Selection in Comparative Perspective", Barcelona, March 25-30, 1985.

R.A. Koole, "Partijfinanciën en bedrijfsleven: de giften vanuit ondernemerskringen aan de Partij van de Vrijheid, 1946-1948", in: *Jaarboek DNPP 1984* (Groningen, Rijksuniversiteit, 1985), blz. 108-125.

R.A. Koole, "Partijfinanciën: lessen voor Nederland uit de recente Westduitse praktijk?", in: *Beleid en Maatschappij*, jrg. XII (1985), no. 6 (juni), blz. 142-149.

R.A. Koole, "De Tweede Wereldoorlog", in: *Honderd jaar Liberale partijvorming 1885-1985*, themanummer *LEF*, jrg. 3 (1985), no. 11 (september), blz. 43-44.

R.A. Koole, "VDB en LSP in het interbellum", in: *Honderd jaar Liberale partijvorming 1885-1985*, themanummer *LEF*, jrg. 3 (1985), no. 11 (september), blz. 35-42.

P. Lucardie, "Van Bolsjewisme naar 'pluriformisme': de recente programmatische vernieuwing van de CPN", in: *Jaarboek DNPP 1984* (Groningen, Rijksuniversiteit, 1985), blz. 61-79.

Paul Lucardie, *The Communist Party of West Germany (DKP): A Red Herring in Western Europe?* Paper prepared for the ECPR Joint Sessions, Barcelona, March 25-30, 1985.

Paul Lucardie, *Liberalisme* (Leiden, Stichting Burgerschapskunde, 1985), 46 blz.

Paul Lucardie, *Nederland Stroomland: een geschiedenis van de politieke stromingen* (Leiden, Stichting Burgerschapskunde, 1985), 128 blz.

A.P.M. Lucardie, "Politieke Partijen", in: R.B. Andeweg, A. Hoogerwerf, J.J.A. Thomassen (red.), *Politiek in Nederland* (Alphen a/d Rijn/Brussel, Samsom, 1985), tweede druk, blz. 63-80.

relaties met instellingen en het onderwijsveld

De politieke partijen zijn vanzelfsprekend de belangrijkste organisaties waarmee het DNPP contacten onderhoudt. Van alle partijen ontving het DNPP periodieken en brochures, vrijwel allemaal gratis.

Het samenwerkingsverband met de Openbare Bibliotheek te Groningen werd voortgezet. Van deze bibliotheek ontving het DNPP (met enige vertraging) gratis dag- en opinieweekbladen, die daarna geselecteerd en ingebonden werden. De heer Lucardie onderhield namens het DNPP contacten met de Stichting Burger-schapskunde. Twee publikaties van deze Stichting werden in 1985 door de heer Lucardie geschreven (zie hierboven). Hij is tevens lid van de redactieraad van de serie "Politiek Veelstromenland", die door de Stichting wordt gepubliceerd.

Verschillende contacten met universitaire instellingen werden reeds in de vorige paragraaf genoemd. Deze contacten strekten zich soms ook uit tot enkele 'losse' voordrachten of tot het (mede) geven van cursussen en colleges. De heer Koole was in het voorjaar co-docent bij de vakgroep Nieuwste Geschiedenis van de Rijksuniversiteit Groningen, waar hij samen met drs. H. Wedman een wekelijks doctoraal-college verzorgde over politieke partijen in Europa en Amerika in de 19e en 20e eeuw. Dezelfde docenten gaven samen met mevrouw Koeneman in het najaar een kernvakcollege over de verzuiling en het 'verzuilingsdebat'.

De heer Lucardie verzorgde twee cursussen van tien wekelijkse lessen voor de Volksuniversiteit Groningen. In het voorjaar behandelde hij "politieke problemen en de opvattingen daarover van politieke partijen" en in het najaar "de macht van het volk".

Door zijn docentschap in Leiden kon de heer Koole ook banden met het universitair onderwijs buiten Groningen aanhalen.

Het DNPP fungeerde als stageplaats voor studenten van de Bibliotheek- en Dokumentatieakademie en van het Sociologisch Instituut in Groningen. Van de eerstgenoemde instelling bezochten ook groepen studenten het centrum in het kader van practicumlessen.

Met de zusterinstellingen in andere steden onderhield het DNPP contact door onder andere wederzijds vragen te beantwoorden, gebruikers door te verwijzen of jaarboeken uit te wisselen. Van het Historisch Documentatiecentrum voor het Nederlandse Protestantisme van de Vrije Universiteit in Amsterdam ontving

**Binnenhof
Binnenste
Buiten**

Een parlementair
gewetensonderzoek

Aankondiging

Het functioneren van onze parlementaire democratie staat opnieuw stellig ter discussie. Er is een toenemende twijfel over het contact van de politieke besluitvormers met de samenleving. Velen ervaren de afstand tussen 'het Binnenhof' en de samenleving als een diepe kloof. Het blijkt moeilijk deze kloof te overbruggen, ondanks alle vormen van democratisering en inspraak. De verworvenheden bij uitstek van een vorige discussieronde aan het eind van de jaren zestig. Brandende vraag blijft: in hoeverre maakt het parlement zijn naam 'volksvertegenwoordiging' waar?

De RSV-enquête heeft de discussie in een stroomversnelling gebracht en een andere verding gegeven. Het eindrapport van de parlementaire enquêtecommissie heeft duidelijk gemaakt hoe het parlement tekort is geschoten in haar controlerende taak. De kwaliteit van de politieke

besluitvorming kwam in de vuurlinie van verhitte discussies te liggen. Wat mankeert er precies aan de huidige werkwijze van het parlement en in welk opzicht is die voor verbetering vatbaar? Zijn gedragscodes voor politici en/of staatsrechtelijke vernieuwingen nodig om het vertrouwen in de parlementaire democratie te vergroten c.q. te herstellen?

Allerlei groepen en personen hebben zich in de discussie gemengd en gefundeerde kritiek op het functioneren van ons parlement en onze parlementaire democratie geuit. Zij zouden zich daarover eens moeten kunnen uitspreken tegenover het parlement of althans een belangrijk deel daarvan. En parlementsleden zouden op een meer gestructureerde wijze de kans moeten krijgen op die kritiek in te gaan. En het eigen falen nauwkeurig te onderzoeken.

De Stichting De Nieuwe Kerk en het Documentatiecentrum Nederlandse Politieke Partijen willen die discussie stimuleren en organiseren daartoe in mei/juni een serie bijeenkomsten in De Nieuwe Kerk te Amsterdam.

Maandag 20 mei thema "Wat is er mis met onze parlementaire democratie?"

- sprekers H. Vonhoff, commissaris van de Koningin Groningen
H. Tjeenk Willink, regeringscommissaris
- ondervragers H. van Wijnen, journalist Het Parool
K. Sorgdrager, journalist Den Haag Vandaag
H. Goessens, journalist de Volkskrant

Woensdag 22 mei thema 'Kwaliteit van de Kamerleden'

- ondervraagden C. van Dijk, 2e kamerlid CDA
J. Kamminga, voorzitter WVD
G. Schutte, 2e kamerlid GPV
- ondervragers M. van Schendelen, hoogleraar politicologie
Erasmus Universiteit Rotterdam
J. Vis, 1e kamerlid D'66 en hoogleraar staatsrecht
Rijksuniversiteit Groningen
J. van den Berg, directeur Wiardi Beckman Stichting

Woensdag 29 mei thema 'Invloed van de Media'

- ondervraagden S. Faber, oud-2e kamerlid CDA
M. de Bok, parlementair journalist de Gelderlander
J. van Nieuwenhoven, 2e kamerlid PvdA
- ondervragers P. Boukema, lid Raad van State
Ph. van Praag, politicoloog Universiteit Amsterdam
E. Jurgens, voorzitter NOS

Woensdag 5 juni thema 'Invloed van de Burgers'

- ondervraagden L. Brinkman, minister van WVC
W. Kok, voorzitter FNV
R. Beckers, 2e kamerlid PPR
- ondervragers W. Albeda, voorzitter Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid
H. Tjeenk Willink, regeringscommissaris
M. Fennema, politicoloog Universiteit Amsterdam

Woensdag 12 juni thema 'Taken van het Parlement'

- ondervraagden Th. Joekes, 2e kamerlid WVD
H. van Mierlo, 1e kamerlid D'66
J. de Koning, minister van Sociale Zaken
- ondervragers J. Zijlstra, oud-minister-president
H. Peschar, oud-voorzitter Algemene Rekenkamer
J. van der Meer, 1e kamerlid PvdA

Donderdag 20 juni thema 'Verhouding regering en parlement'

- sprekers R. Lubbers, minister-president
J. den Uyl, oppositieleider PvdA
- ondervragers H. van Wijnen, journalist Het Parool
J. Toirkens, journalist NRC/Handelsblad
K. Sorgdrager, journalist Den Haag Vandaag

Een project van De Stichting De Nieuwe kerk Amsterdam en Het Documentatiecentrum Nederlandse Politieke Partijen Rijksuniversiteit Groningen. DNPP, Hoger der A 10, 9712 AC GRONINGEN
Plaats: De Nieuwe Kerk, Dam, Amsterdam Redactie: G. Jongerius, R. Koole, T. Planken, E. Veen, J. Vis en H. van Wijnen

NK De Nieuwe Kerk, Dam, Amsterdam, Postbus 3438, 1001 AE AMSTERDAM, telefoon: 020-26.81.68.

*Diskussieleider alle avonden:
T. Planken
Aanvang alle avonden 20.30 uur
entree: f 15,- per avond
passe-partout 6 avonden f 25,-*

15861

het DNPP bovendien een uitgebreide schenking ARP-brochures.

In juni bezochten alle medewerkers van het DNPP het Rijksinstituut voor Oorlogsdocumentatie (RIOD) in Amsterdam. De vriendelijke ontvangst en de voortreffelijke rondleidingen, waarbij zowel gewezen werd op schoonheid van de architectuur van het gebouw als op het belang van de collecties ook op partijpolitiek gebied, maakten dit bezoek zeer de moeite waard.

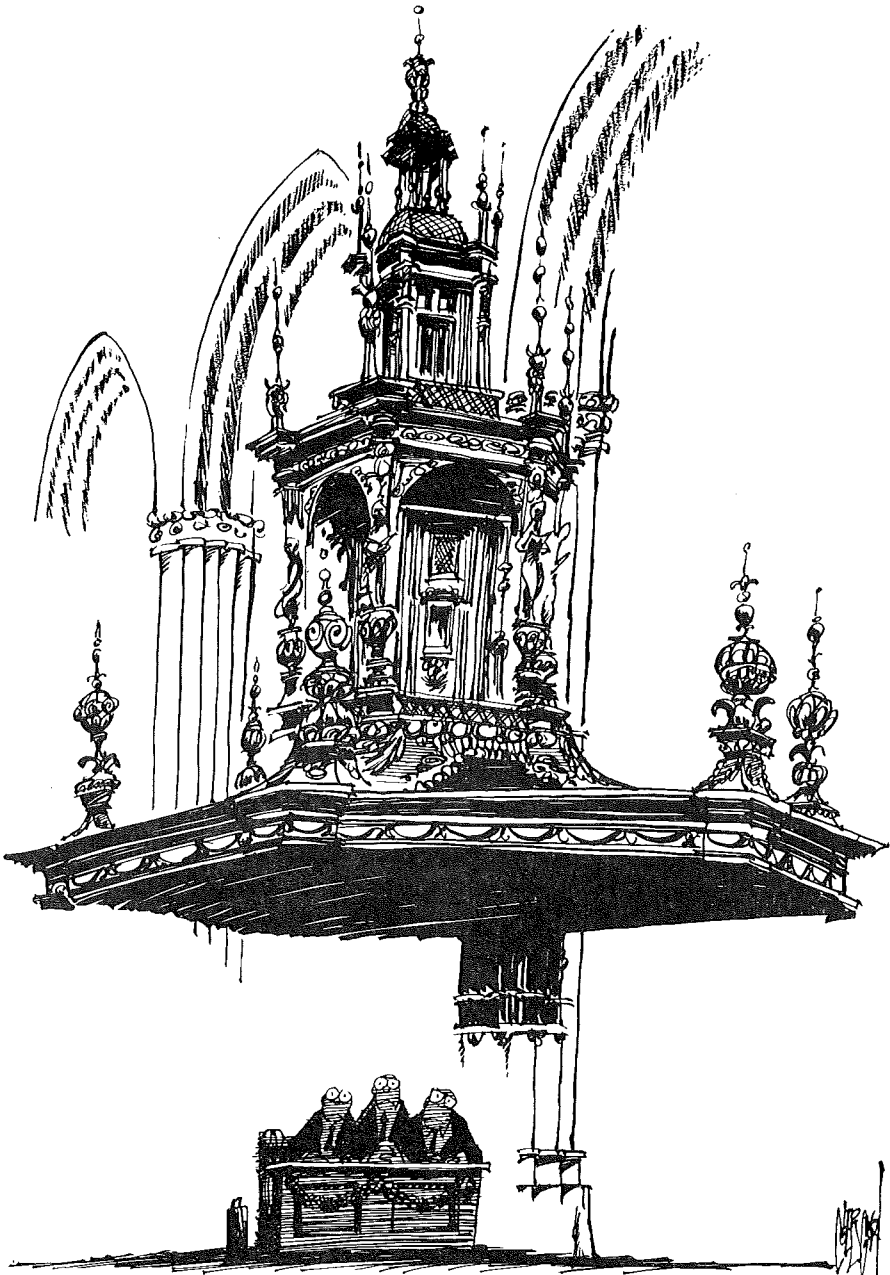
Binnenhof Binnenste Buiten

In de maanden mei en juni organiseerden de Stichting De Nieuwe Kerk en het Documentatiecentrum Nederlandse Politieke Partijen een serie discussiebijeenkomsten in de Nieuwe Kerk in Amsterdam onder de titel *Binnenhof Binnenste Buiten: een parlementair gewetensonderzoek*. De zorg om het goed functioneren van de parlementaire democratie, die vaak aan uitgebreide kritiek bloot staat, is voor beide organiserende instellingen reden hier regelmatig aandacht aan te besteden. De bijeenkomsten in Amsterdam pasten in deze opzet. De eerste contacten met de Stichting De Nieuwe Kerk waren reeds in 1984 gelegd. Een intensieve en zeer plezierige samenwerking volgde. Het resultaat was een serie geslaagde en boeiende avonden, waaraan ook de radio, televisie en de pers ruimschoots aandacht besteedden. *De Volkskrant* drukte steeds daags na de bijeenkomst de gehouden inleiding(en) af. Het weekblad *De Tijd* begeleidde het project wekenlang met speciale reportages en resultaten van opiniepeilingen over de behandelde thema's. De Rijksvoorlichtingsdienst wijdde een speciaal nummer van *Beleid Beschouwd* (no. 5181) aan het onderwerp. Vele politici, journalisten en wetenschapsmensen gaven hun medewerking aan het project (zie de afgedrukte aankondiging). De gehouden inleidingen, samenvattingen van de discussies en speciaal daarvoor geschreven commentaren door deskundigen zouden in april 1986 gepubliceerd worden in een bundel getiteld *Binnenhof Binnenste Buiten*. De redactionele arbeid voor deze bundel vond in het najaar op het DNPP plaats. De samenwerking met de Stichting De Nieuwe Kerk werd ook na dit project voortgezet.

slotopmerkingen

De medewerkers van het DNPP zijn van mening dat zowel de speciale activiteiten, waarvan het 'Binnenhof Binnenste Buiten-project' het meest in het oog springende was, als de werkzaamheden op documentatie-, onderwijs- en onderzoeksgebied

het bestaansrecht en de vitaliteit van het DNPP duidelijk aantonen. Zij ontleen aan de positieve resultaten van hun arbeid in 1985 een stimulans om ook in de komende jaren een bijdrage te leveren aan de bestudering van politieke partijen.

Rembrandt van Rijn - Nieuwe Kerk - mei juni '85